

*Powiatowa Stacja
Sanitarно-Epidemiologiczna
w Końskich*

**STAN SANITARNY
GMINY RADOSZYCE
2025**

Szanowni Państwo

Przedkładam Państwu w załączeniu ocenę stanu sanitarnego Gminy Radoszyce za rok 2025.

Niniejsze opracowanie stanowi raport o bieżącym stanie sanitarnym i sytuacji epidemiologicznej Gminy Radoszyce, wskazuje na najważniejsze zagrożenia, przyczyny ich powstawania oraz kierunki dalszych działań zapobiegawczych.

Raport zawiera informację o warunkach higieny środowiska; higieny pracy w zakładach pracy; higieny procesów nauczania i wychowania; higieny wypoczynku i rekreacji; zdrowotnych żywności i żywienia, higieniczno-sanitarnych, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne, warunkach sanitarnych obiektów użyteczności publicznej oraz obejmuje działalność oświatowo-zdrowotną i promocję zdrowia.

Pragnę zwrócić Państwa uwagę na szeroki zakres zadań z zakresu zdrowia publicznego, do których realizacji powołana została Państwowa Inspekcja Sanitarna.

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej ukierunkowana jest na ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i chorób zawodowych.

Podejmowane działania służą zapewnieniu bezpieczeństwa sanitarnego mieszkańcom powiatu koneckiego, w tym m.in. Gminy Radoszyce poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska. Szczególne działania o szerokim zakresie prowadzone są w kierunku szerzenia oświaty zdrowotnej.

Sytuację epidemiologiczną i stan sanitarny Gminy Radoszyce opracowano na podstawie informacji i materiałów własnych zebranych podczas kontroli/wizytacji nadzorowanych obiektów i na podstawie przeprowadzonych dochodzeń epidemiologicznych.

Z wyrazami szacunku

Anna Wojtasińska

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich
/dokument podpisany elektronicznie/

Spis treści

Wstęp	2
I. Ocena zagrożenia epidemiologicznego	3
II. Nadzór nad jakością wody do spożycia i obiektami użyteczności publicznej	5
III. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny	8
IV. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy	9
V. Nadzór nad placówkami nauczania i wychowania oraz placówkami wypoczynku dzieci i młodzieży	11
VI. Nadzór nad bezpieczeństwem żywności, żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	12
VII. Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna	14
Wnioski	15

Wstęp

Państwowa Inspekcja Sanitarna działa na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r., poz. 416).

Została powołana w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed wpływem czynników szkodliwych lub uciążliwych, zapobiegania powstawaniu chorób zakaźnych i zawodowych. Sprawuje nadzór nad warunkami:

- higieny środowiska;
- higieny pracy w zakładach pracy;
- higieny procesów nauczania i wychowania;
- higieny wypoczynku i rekreacji;
- zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych;
- higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Jednostki organizacyjne Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizują wymienione zadania sprawując zapobiegawczy i bieżący nadzór sanitarny oraz prowadząc działalność zapobiegawczą i przeciwepidemiczną, a także oświatowo – zdrowotną promującą zdrowie.

W działalności kontrolnej Państwowej Inspekcji Sanitarnej wdrożono system jakości i ustalono jednolite procedury kontroli obiektów i urządzeń.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich w 2025 r. nadzorował na terenie Gminy Radoszyce **168 obiektów**. Przeprowadzono ogółem **70 kontroli**, wydano **11 decyzji administracyjnych**, w tym **6 decyzji merytorycznych** oraz **5 decyzji płatniczych**, nałożono **2 mandaty na kwotę 600 zł**. W ramach monitoringu jakości wody do spożycia i z kąpieliska pobrano ogółem **9 próbek wody do badań**.

I. Ocena zagrożenia epidemiologicznego

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich sprawuje nadzór nad **5 podmiotami wykonującymi działalność leczniczą**, w tym:

- 1 publicznym zakładem opieki zdrowotnej lecznictwa ambulatoryjnego,
- 3 gabinetami (indywidualnej praktyki lekarskiej),
- 1 innym podmiotem leczniczym (Opieka Paliatywna i Hospicyjna).

W 2025 r. na terenie gminy Radoszyce przeprowadzono **5 kontroli** podmiotów wykonujących działalność leczniczą w zakresie nadzoru przeciwepidemicznego, szczepień ochronnych.

W publicznym zakładzie opieki zdrowotnej lecznictwa ambulatoryjnego i w podmiotach prowadzących działalność leczniczą wykonywaną przez praktykę zawodową decyzji administracyjnych nie wydano. W skontrolowanych obiektach poddawano ocenie między innymi stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, dezynfekcję i sterylizację narzędzi i sprzętu medycznego, postępowanie z odpadami medycznymi w miejscach ich wytwarzania oraz czasowego gromadzenia, postępowanie z odpadami komunalnymi, postępowanie z bielizną czystą i brudną, opracowanie i zastosowanie procedur medycznych. W wyniku kontroli stwierdzano, że zaopatrzenie w sprzęt jednorazowy, środki dezynfekcyjne i czystościowe oraz sprzęt niezbędny do utrzymania czystości w nadzorowanych podmiotach jest prawidłowe. Naruszenia wymagań sanitarno-higienicznych w zakresie utrzymania czystości i porządku nie stwierdzono. Dostępność i użycie środków ochrony osobistej personelu jest odpowiednie do zagrożenia. Sprzęt wielorazowego użytku wyjaławiany jest w autoklawach.

Realizacja Programu Szczepień Ochronnych

Na terenie gminy Radoszyce w 2025 r. szczepieniom w ramach realizacji Programu Szczepień Ochronnych podlegało **1116 dzieci i młodzieży do lat 19-tu**. Prowadzony był nadzór nad dystrybucją i zużyciem preparatów szczepionkowych. Ponadto w 2025 roku Sekcja Nadzoru Przeciwepidemicznego PSSE w Końskich przeprowadziła w Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Radoszycach, zarządzony przez Głównego Inspektora Sanitarnego, **ogólnopolski spis powszechny kart uodpornienia**, który składał się z dwóch etapów. Pierwsza część zakładała ocenę realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych u osób, które nie ukończyły 19 roku życia (z wyłączeniem rocznika 2025) na podstawie weryfikacji kart uodpornienia i elektronicznych kart szczepień. Podczas tego etapu spisano 1083 karty szczepień i stwierdzono braki w szczepieniach ochronnych dzieci i młodzieży z ww. roczników. Druga część spisu polegała na uzyskaniu informacji na temat stanu zaszczepienia dzieci zadeklarowanych do kontrolowanego świadczeniodawcy, a bez historii szczepień oraz na weryfikowaniu danych niezaszczepionych osób w oparciu o dokumentację medyczną.

Szczepienia ochronne wykonywane były w punkcie szczepień w PZOZ w Radoszycach. Wykonawstwo szczepień przebiega zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych. Punkt szczepień spełnia wymogi gabinetu zabiegowego i zapewnia prawidłowe warunki chłodnicze do przechowywania szczepionek udokumentowane procedurami. Pielęgniarka wykonująca szczepienia posiada kurs immunoprofilaktyki. Wykonawstwo szczepień w gminie Radoszyce należy ocenić jako bardzo dobre, od lat utrzymuje się na poziomie wyższym niż średnia dla Polski. W PZOZ w Radoszycach realizowane są **szczepienia w ramach powszechnego programu bezpłatnych szczepień przeciw HPV**. Szczepienia w ramach powszechnego programu szczepień przeciw HPV dostępne są dla osób po ukończeniu 9. roku życia do ukończenia 14. roku życia. Dzieci i młodzież we wskazanej grupie wiekowej mogą skorzystać z możliwości zaszczepienia się przeciw HPV w szkole lub w ośrodku zdrowia, w ramach oferowanego przez Ministra Zdrowia *Programu szczepień zalecanych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV)* realizującego założenia i cele Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030.

HPV (Human Papilloma Virus) to nazwa ludzkiego wirusa brodawczaka. HPV odpowiada za zachorowania na raka szyjki macicy, a także inne choroby nowotworowe. Przed zakażeniem HPV może uchronić szczepionka. Szczepienie jest najskuteczniejsze, jeśli nastąpi przed potencjalnym narażeniem na zakażenie HPV, do którego dochodzi głównie drogą kontaktów seksualnych. W Polsce w powszechnym programie szczepień przeciw HPV bezpłatnie dostępne są 2 szczepionki: 2-walentna szczepionka Cervarix i 9-walentna szczepionka Gardasil 9. Szczepienia przeciw HPV w ramach programu podawane są w dwóch dawkach. Odstęp między tymi dawkami w programie wynosi od 6 do 12 miesięcy.

Ponadto pacjentki w ciąży w PZOZ w Radoszycach mogą skorzystać z **bezpłatnych szczepień przeciwko krztuścowi**, ponieważ szczepienia przeciwko krztuścowi dla kobiet w ciąży zostały objęte programem zalecanych szczepień ochronnych, dla których zakup szczepionek jest finansowany przez ministra właściwego do spraw zdrowia. Szczepienie to jest szczególnie zalecane kobietom w ciąży po ukończeniu 27. do 36. tygodnia ciąży, a w uzasadnionych przypadkach zagrożenia przedwczesnym porodem – po ukończeniu 20. tygodnia ciąży,

w schemacie jednodawkowym. Wskazane szczepienie chroni kobietę w ciąży, jak i po porodzie oraz noworodka przed zachorowaniem i hospitalizacją w pierwszych 3-6 miesiącach życia. Pacjentka nie potrzebuje recepty na szczepionkę. Szczepienie jest odnotowane w elektronicznej Karcie Szczepień.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Analiza sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych jest ważnym źródłem informacji na temat stanu zdrowia społeczeństwa. Nadzór epidemiologiczny, czyli systematyczne, wieloletnie gromadzenie danych statystycznych, daje możliwość obserwowania zmian w zachorowalności, trendów i tendencji oraz cykliczności występowania pewnych chorób, czy wreszcie skuteczności podejmowanych działań zapobiegawczych, w tym przede wszystkim szczepień ochronnych. Ocenę sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w gminie Radoszycy opracowano, w oparciu o dane zgłoszonych przypadków zachorowań i zakażeń do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Końskich.

W 2025 r. do PSSE w Końskich zgłoszono z terenu gminy Radoszycy następujące jednostki chorobowe, które zgodnie z *ustawą z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi* i wykazem zakażeń i chorób zakaźnych podlegają zgłaszalności i nadzorowi przez służby sanitarne:

- Salmoneloza - 2 przypadki,
- Wirusowe i inne zakażenia jelitowe (rotawirus) - 1 przypadek,
- Borelioza - 3 przypadki,
- Ospa wietrzna - 4 przypadki,
- Choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae* - 1 przypadek,
- Grypa - 61 przypadków,
- Zakażenie wirusem RSV - 10 przypadków,
- Zakażenie SARS-Cov-2 (COVID-19) - 14 przypadków,
- Gruźlica - 1 przypadek.

W związku ze zgłoszonym przez lekarzy w 2025 r. **narażeniem na wściekliznę**, przeprowadzono 8 dochodzeń epidemiologicznych, w tym 2 dotyczyły przypadków **pokąsań przez kota** oraz 6 przypadków **pokąsań przez psy**. Do **szczepień p/wściekliznę** zakwalifikowano 2 osoby. W 7 przypadkach zgłoszeń pokąsań przeprowadzono dochodzenie epidemiologiczne, w trakcie którego zbierano informacje o osobie pokąsanej, zwierzęciu będącym sprawcą pokąsania i o okolicznościach pokąsania. W 1 przypadku wywiad epidemiologiczny opracowano na podstawie ankiety dotyczącej podjętych przez pacjenta szczepień przeciw wściekliznie. Uzyskane informacje niezwłocznie przekazywano do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Końskich, w celu przeprowadzenia badania zwierzęcia. Osoby pokąsane informowano o konieczności konsultacji dotyczącej szczepień przeciw wściekliznie z lekarzem chorób zakaźnych. Kwalifikacja do szczepień przeciwko wściekliznie odbywa się zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych u osób, u których doszło do naruszenia ciągłości tkanki podczas kontaktu ze zwierzęciem podejrzanym o wściekliznę. Szczepienia przeciwko wściekliznie wykonywane są w punkcie szczepień znajdującym się w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Kielcach.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Końskich w sposób ciągły monitorowała zgłoszenia zakażeń oraz podejrzeń i zachorowań na choroby zakaźne. W przypadkach wymagających wdrożenia działań mających na celu zapobieganie rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej lub obowiązku monitorowania jej przebiegu, przeprowadzano wywiady epidemiologiczne. Przypadków innych chorób podlegających zgłaszalności nie notowano. Ogniska zbiorowego zatrucia pokarmowego nie zarejestrowano.

Prowadzenie działań zapobiegawczych i przeciwepidemicznych należy do jednych z najważniejszych zadań nadzoru epidemicznego prowadzonego przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Wczesne wykrywanie zagrożeń dla zdrowia publicznego pozwala na wdrożenie mechanizmów wzmożonego nadzoru epidemiologicznego i działań w zakresie ograniczenia rozprzestrzeniania się zakażeń.

II. Nadzór nad jakością wody do spożycia i obiektami użyteczności publicznej

W 2025 r. na terenie miasta i gminy Radoszyce w zakresie **Sekcji Nadzoru Higieny Środowiska** nadzorem objętych było **36 obiektów**, tj.: **2** urządzenia wodne zbiorowego zaopatrzenia w wodę, **1** kąpielisko, **1** podmiot leczniczy oraz **32** obiekty użyteczności publicznej, w tym: **2** ustępy publiczne, **10** zakładów usługowych (7 zakładów fryzjerskich, 1 zakład kosmetyczny bez naruszenia ciągłości tkanek, 1 zakłady odnowy biologicznej, 1 solarium), **5** terenów rekreacyjnych (2 place zabaw, 1 plaża, 1 skwer, 1 obiekt sportowy), **5** cmentarzy wyznaniowych, **1** dom przedpogrzebowy, **2** zakłady pogrzebowe, **1** parking niestrzeżony, **2** apteki, **1** pole namiotowe, **1** Urząd Miasta i Gminy, **1** stacja paliw, **1** Komisariat Policji.

Jakość wody do spożycia, stan sanitarny urządzeń wodociągowych

Celem nadrzędnym działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest ochrona zdrowia ludzi, realizowana między innymi poprzez monitoring jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich prowadzi nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 416) i ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2024 r. poz. 757).

Wymagania jakim powinna odpowiadać woda, sposób oceny jej przydatności do spożycia oraz sprawowania nadzoru nad jej jakością określa rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294). Zgodnie z tym rozporządzeniem woda jest zdatna do użycia, jeżeli jest wolna od mikroorganizmów chorobotwórczych i pasożytów w liczbie stanowiącej potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, wszelkich substancji w stężeniach stanowiących potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego oraz nie wykazuje agresywnych właściwości korozyjnych i spełnia wymagania mikrobiologiczne, chemiczne oraz w zakresie substancji promieniotwórczych, określone w jego załącznikach.

Mieszkańcy miasta i gminy Radoszyce zaopatrywani są w wodę do spożycia przez 2 urządzenia wodociągowe zbiorowego zaopatrzenia w wodę oparte na wodach podziemnych (wodociąg Radoszyce i wodociąg Kłucko).

- **wodociąg Radoszyce** – o produkcji wody **1001,232 m³/dobę** zaopatruje ok. **7718** osób ludności stałej w 39 miejscowościach (w tym 1 miasto, 31 wsi, 5 przysiółków, 1 leśniczówka, 1 kolonia), awaryjnie może zaopatrywać w wodę 4 miejscowości, tj.: Hutę, Kłucko, Kłucko – Kolonię (kolonia), Wyrębów, zaopatrywane w wodę z wodociągu Kłucko.

Wodociąg Radoszyce gm. Radoszyce zakwalifikowany jest jako wodociąg raportowany do Komisji Europejskiej, w raporcie wykazywane są urządzenia produkujące wodę w ilości powyżej 1000 m³/dobę lub zaopatrujące więcej niż 5000 osób.

- **wodociąg Kłucko** – o produkcji wody **20,728 m³/dobę**, zaopatruje ok. **560** osób ludności stałej w 4 miejscowościach (w tym 3 wsiach i 1 kolonii),

Na koniec roku sprawozdawczego 2025 oceniono, że jakość wody z przedmiotowych wodociągów pod względem bakteriologicznym i fizykochemicznym odpowiadała wymogom rozporządzenia Ministra Zdrowia dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294).

Państwowa Inspekcja Sanitarna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego prowadzi badania jakości wody oraz ocenia stan sanitarno-techniczny urządzeń wodnych. W ramach prowadzonego monitoringu jakości wody dokonywane są pobory próbek wody do badania z urządzeń wodociągowych, z częstotliwością uzależnioną od wielkości wodociągu (tj. produkcji wody), jak również stwierdzanych problemów z jakością wody.

W 2025 r. **przeprowadzono ogółem: 2 kontrole sanitarne urządzeń wodnych, 8 kontroli jakości wody do spożycia**, pobrano 8 próbek wody do badań, w tym: 6 próbek do badań w zakresie monitoringu parametrów grupy A i 2 próbki w zakresie monitoringu parametrów grupy B, wydano 2 oceny okresowe jakości wody.

W 2025 r. nie wydano decyzji na poprawę jakości wody oraz stanu sanitarno-technicznego wodociągów. Wydano 1 decyzję płatniczą dot. wodociągu Kłucko.

Kwestię bardzo istotną dla stanu bezpieczeństwa sanitarnego miasta i gminy Radoszyce stanowi zabezpieczenie awaryjnych źródeł zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi lub zapasu wody na wypadek wystąpienia sytuacji awaryjnych.

Komunalny Zakład Gospodarczy w Radoszycach - zarządca wodociągów Radoszyce i Kłucko wyposażony jest w 4 atestowane zbiorniki; kontenery IBC, o poj. 1 m³ każdy, posiadające Deklarację Zgodności nr IBC_01_2017, wykonane z tworzywa sztucznego, przeznaczone do kontaktu z żywnością i wodą do spożycia, umożliwiające dowóz wody na wypadek konieczności zapewnienia mieszkańcom zastępczego zaopatrzenia w wodę do spożycia.

Obiekty użyteczności publicznej

W 2025 r. przeprowadzono **35 kontroli obiektów użyteczności publicznej**, w tym: **3** kontrole ustępów publicznych, **17** kontroli zakładów usługowych, **5** kontrole cmentarzy, **1** kontrolę parkingu, **1** kontrolę domu przedpożrzebowego, **5** kontrole terenów rekreacyjnych (1 obiekt sportowy, 2 plaży i 2 kąpieliska), **1** kontrola pola biwakowego, **3** kontrole samochodów do przewozu zwłok i szczątków.

Ustępy publiczne

Na terenie Gminy Radoszyce nadzorowane są **2 ustępy publiczne skanalizowane**.

W 2025 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Końskich w ramach nadzoru sanitarnego w zakresie higieny środowiska, wniesiono 1 interwencję dotyczącą nieprawidłowego stanu sanitarno-technicznego i sanitarno-higienicznego 1 obiektu. Przeprowadzona kontrola potwierdziła zasadność interwencji.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami zostało wszczęte postępowanie administracyjne, wydano 1 decyzję sanitarną z terminem wykonania do **28 listopada 2025 r.**, z **prolongatą terminu realizacji do dnia 30 czerwca 2026 r.**, zarządzono:

- doprowadzenie do należytego stanu sanitarno-technicznego ścian przy umywalce, pisuarze oraz w kabinach wc, podłogi, elewacji zewnętrznej budynku sanitariatu, armatury sanitarnej; drzwi oraz futryn,
- zapewnienie wody bieżącej, ciepłej przy umywalce do mycia rąk oraz wentylacji mechanicznej w pomieszczeniu.

Za stwierdzone nieprawidłowości dotyczące stanu sanitarno-porządkowego oraz brak słownej i graficznej informacji o zakazie palenia, nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego w **wysokości 300 zł**.

Udzielono doraźnych zaleceń odnośnie zapewnienia uchwytych na papier toaletowy w kabinach WC oraz uchwytu na ręcznik papierowy przy umywalce, okazania do wglądu dokumentacji potwierdzającej odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, okazania do wglądu dokumentacji zdrowotnej pracownika odpowiedzialnego za utrzymanie czystości i porządku w sanitariacie.

Zalecenia doraźne wykonano.

Tereny rekreacyjne

Skontrolowano 5 obiektów, przeprowadzono ogółem 5 kontroli.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że stan sanitarno-techniczny i sanitarno-porządkowy 1 obiektu (obiekt sportowy) budzi zastrzeżenia. Wydano 1 decyzję sanitarną z terminem wykonania do **31.12.2025 r. z prolongatą terminu realizacji do dnia 31 grudnia 2027 r.** zarządzono: doprowadzenie do należytego stanu sanitarno-technicznego powierzchni ścian, podłóg oraz drzwi i futryn pomieszczeń szatni zawodników, natrysków przy szatniach, pomieszczeń sanitarnych (wc + przedsionki) przy szatniach oraz sanitariatów ogólnodostępnych dla kobiet, mężczyzn oraz niepełnosprawnych.

Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawuje również nadzór nad prawidłowym przebiegiem ekshumacji zwłok/szczątków ludzkich i warunkami sanitarnymi ich przewozu. Ekshumacja jest dopuszczalna w okresie od 16 października do 15 kwietnia i przeprowadza się ją we wczesnych godzinach rannych przy zachowaniu odpowiednich warunków sanitarnych. Oceniając stan sanitarny środków do przewozu zwłok/szczątków ludzkich zwracana jest szczególna uwaga na przestrzeganie obowiązku mycia i dezynfekcji części pojazdu przeznaczonej do umieszczania zwłok/szczątków, częstotliwość w/w czynności, stosowane środki dezynfekcyjne.

W 2025 r. do PPIS w Końskich nie wpłynął żaden wniosek o wydanie zezwolenia na ekshumację zwłok z terenu miasta i gminy Radoszyce.

Na wniosek Starosty Koneckiego, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich w roku 2025 wydał **1 opinię w formie postanowienia na sprowadzenie urny z prochami powstałymi ze spopielenia zwłok z zagranicy**.

W sezonie letnim 2025 r. na terenie gminy Radoszyce Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny objął nadzorem **1 kąpielisko w Radoszycach**, na zbiorniku wodnym usytuowanym na rzece Plebance w Radoszycach, o długości linii brzegowej 95 m.

Sezon kąpieliskowy na kąpielisku Radoszyce rozpoczął się z dniem 25.06.2025 r., zakończył z dniem 31.08.2025 r. zgodnie z zaopiniowanym pozytywnie przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Końskich postanowieniem znak: NHS.9020.13.2.2025.JJ z dnia 11.03.2025 r. projektem uchwały Rady

Miejskiej w Radoszycach w sprawie wykazu kąpielisk zorganizowanych na terenie Gminy Radoszyce oraz określenia sezonu kąpielowego na rok 2025.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich na podstawie wyników badań próbki wody pobranej przed sezonem w ramach kontroli urzędowej stwierdził **przydatność wody do kąpeli w kąpielisku Radoszyce, gmina Radoszyce**, o czym **Komunikatem Nr 1/2025 z dnia 23.06.2025 r.** (bieżąca ocena jakości wody w kąpielisku Radoszyce), poinformowano zarządcę kąpieliska – Gminę Radoszyce, Starostwo Powiatowe w Końskich, Komisariat Policji w Radoszycach, nie odnotowano sytuacji mogących powodować pogorszenie jakości wody w kąpielisku oraz stanowiących zagrożenie dla zdrowia kąpiących się osób.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich sprawował w roku 2025 nadzór nad jakością wody w kąpielisku w czasie trwania sezonu zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpeli (Dz. U., poz. 255).

Zgodnie z przyjętą przez Komisję Europejską praktyką pobierania pierwszej próbki wody do badań w kąpielisku, próbka wody przed otwarciem sezonu kąpielowego, powinna zostać pobrana nie wcześniej niż na 10 dni przed rozpoczęciem sezonu.

Główny Inspektor Sanitarny przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego przedstawia Komisji Europejskiej informację o liczbie kąpielisk.

Przeprowadzono **2 kontrole sanitarne** kąpieliska i plaży i **1 kontrolę jakości wody** z kąpieliska w Radoszycach, **pobrano 1 próbkę wody z kąpieliska** w ramach kontroli urzędowej jakości wody.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich w oparciu o wyniki badań laboratoryjnych próbek wody **pobranymi w ramach kontroli wewnętrznej jakości wody** prowadzonej przez zarządcę kąpieliska oraz **w ramach kontroli urzędowej** pobranych przez przedstawicieli PPIS w Końskich, wydał **5 komunikatów (4 bieżące oceny jakości wody, 1 sezonową ocenę jakości wody)** stwierdzających przydatność wody do kąpeli w kąpielisku w Radoszycach.

Decyzji nie wydano, doraźnych zaleceń nie udzielono.

Kąpielisko w Radoszycach **wyposażono w 4 sanitariaty przenośne typu toi-toi**: 1 na kąpielisku, 1 w bezpośrednim sąsiedztwie kąpieliska, 2 na parkingach: przy wjeździe na obszar zbiornika wodnego oraz od strony Wilczkowic.

Organizator kąpieliska – Gmina Radoszyce podejmował właściwe środki zarządzania oraz sprawowania nadzoru nad jakością wody w kąpieliskach, poprzez uzgodnienie z PPIS w Końskich harmonogramu pobierania próbek wody z kąpieliska, uwzględniającego terminy pobierania i analizy jednej próbki pobranej nie wcześniej niż 10 dni przed otwarciem sezonu kąpielowego oraz nie mniej niż trzech próbek w sezonie kąpielowym, w okresie funkcjonowania kąpielisk, tak aby przerwa między badaniami nie przekraczała miesiąca; oznakowanie kąpielisk tablicami informacyjnymi; systematyczne, wizualne nadzorowanie wody w kąpielisku; badanie próbek wody z kąpieliska w laboratorium WSSE w Kielcach (w sezonie kąpielowym 2025 r. pobrano do badania 3 próbki wody z kąpieliska Radoszyce w ramach kontroli wewnętrznej), przekazywanie wyników badań PPIS w Końskich, celem dokonania bieżącej oceny jakości wody.

III. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

Przedmiotem działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego jest w szczególności uzgadnianie i opiniowanie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych:

- projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i planów ogólnych gmin – na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,
- potrzeby sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz zakresu tego raportu, jak również warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – na etapie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
- zgodności wykonania obiektów budowlanych z projektem budowlanym – na etapie dopuszczenia obiektów do użytkowania,
- dokumentacji projektowych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
- warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, określonych w przedkładanych projektach decyzji o warunkach zabudowy i o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Mając na uwadze ochronę zdrowia publicznego, organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach prowadzonych postępowań i zajmowanych stanowisk w dziedzinie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przyczyniają się do eliminacji nieprawidłowości w zakresie sanitarno-higienicznym, zapewniają właściwe warunki sanitarno-zdrowotne w miejscach pobytu ludzi, a także odpowiednie warunki pracy.

Dane za 2025 r. dot. Gminy Radoszyce

W roku 2025 Nadzór Zapobiegawczy zajął **50 stanowisk** (w tym **20** w drodze **postanowienia**, **0** w drodze **decyzji**), których celem było zapewnienie prawidłowych warunków higienicznych i zdrowotnych w obiektach na etapie planowania, projektowania, realizacji i dopuszczenia do użytkowania, oraz wydał **19 decyzji płatniczych** i przeprowadził **6 kontroli**.

Liczba zajmowanych stanowisk przez Nadzór Zapobiegawczy w poszczególnych zakresach tematycznych w roku 2025:

- Zajęte stanowiska na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko:
 - uzgodnienie dot. odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko – **0**,
 - uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko – **5**,
 - opiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko – **0**;
- Zajęte stanowiska na etapie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko:
 - opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko – **12**,
 - opinie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – **0**;
- Zajęte stanowiska na etapie dopuszczenia obiektów do użytkowania – opinie w sprawie zgodności wykonania obiektów budowlanych z projektem budowlanym – **6**;
- Uzgodnienia dokumentacji projektowych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych – **2**;
- Uzgodnienia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych – **20**;
- Zajęte stanowiska dotyczące innych spraw:
 - stanowiska dot. odstąpienia od uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektów nieobjętych pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi – **3**,
 - stanowiska dot. rozpoczęcia nowej działalności – **0**,
 - stanowiska dot. pozostałych spraw – **2**.

IV. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy

Sekcja Nadzoru Środowiska Pracy zajmuje się ochroną zdrowia pracowników przed niekorzystnym wpływem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy w celu zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy. Ponadto prowadzony jest nadzór nad chemikaliami (m.in. produktami biobójczymi, produktami kosmetycznymi, detergentami).

W 2025 r., w ewidencji Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy, w Gminie Radoszyce znajdowało się **36** zakładów pracy, w których zatrudnionych było **167 pracowników**.

Zakres kontroli warunków pracy

W 2025 r. przeprowadzono 4 kontrole w 4 zakładach, zatrudniających łącznie 42 pracowników oraz sporządzono 8 notatek służbowych dla 8 obiektów, z powodu braku zatrudnionych pracowników lub zaprzestania działalności gospodarczej.

Przeprowadzone kontrole dotyczyły między innymi następujących tematów:

Liczba kontroli z podziałem na zagadnienia:

Temat	Liczba kontroli
Nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy, a zwłaszcza zapobieganiem powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy.	2
Ocena realizacji wymogów w zakresie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy.	2
ogółem	4

Intensywność sprawowania bieżącego nadzoru sanitarnego różnicowana jest w zależności od oceny ryzyka zawodowego. Pod uwagę bierze się następujące kryteria:

- występowanie czynników szkodliwych i uciążliwych na stanowiskach pracy;
- występowanie przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i najwyższych dopuszczalnych natężeń (NDN) czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy;
- występowanie czynników rakotwórczych/mutagennych, szkodliwych czynników biologicznych;
- wielkość zatrudnienia;
- zatrudnianie młodocianych;
- częstotliwość stwierdzonych nieprawidłowości;
- wzmożone występowanie chorób zawodowych;
- stosowanie substancji chemicznych i ich mieszanin stwarzających zagrożenie dla zdrowia;
- wytyczne jednostek nadrzędnych.

Postępowanie administracyjno-egzekucyjne

W 2025 r. nie wydawano:

- decyzji administracyjnych oraz decyzji płatniczych.
- postanowień o nałożeniu grzywnien celem przymuszenia do wykonania decyzji.
- grzywnien w drodze mandatów karnych.
- decyzji unieruchamiających zakłady, wydziały, stanowiska pracy.

Nadzór nad warunkami pracy – charakterystyka działań naprawczych

➤ Nadzór nad warunkami pracy w przekroczeniach NDS i NDN

W 2025 r. przeprowadzono 2 kontrole w ramach nadzoru nad warunkami pracy pracowników zatrudnionych

w narażeniu na szkodliwe i uciążliwe czynniki. Na podstawie wyników przeprowadzonych badań nie stwierdzono przekroczeń NDS i NDN.

➤ **Produkty kosmetyczne**

W 2025 r. nie przeprowadzono kontroli w ramach nadzoru nad udostępnianiem do obrotu produktów kosmetycznych.

➤ **Produkty biobójcze**

W 2025 r. nie przeprowadzono kontroli w ramach nadzoru nad udostępnianiem do obrotu produktów biobójczych zawierających substancje czynne.

➤ **Substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym**

W 2025 r. przeprowadzono 1 kontrolę w ramach nadzoru nad warunkami pracy, gdzie występuje narażenie na krystaliczną krzemionkę oraz 1 kontrolę dotyczącą warunków pracy, gdzie występuje narażenie benzen.

➤ **Czynniki biologiczne**

W 2025 r. nie przeprowadzono kontroli w ramach nadzoru nad warunkami pracy pracowników zatrudnionych w narażeniu na szkodliwe czynniki biologiczne.

➤ **Działalność w zakresie promocji zdrowia i oświaty w środowisku pracy**

Pracownicy Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy podczas kontroli w zakładach pracy:

- informowali o skutkach narażenia na czynniki szkodliwe na stanowiskach pracy oraz o istniejących wymaganiach dotyczących bezpiecznych warunków pracy,
- informowali o prawidłowości wypełniania dokumentów (rejestrów, skierowań, itp.) w zakładach,
- zbierano informacje na temat przestrzegania zakazu palenia wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych lub papierosów elektronicznych oraz przekazywano informacje dotyczące skutków czynnego i biernego palenia.

Podsumowanie

W 2025 r. nadzorem bieżącym objęto 4 zakłady zatrudniające 42 pracowników.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że pracodawcy realizują wymagania dotyczące warunków zdrowotnych środowiska pracy w zakładach.

Prowadzono nadzór nad warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny narażenia zawodowego pracowników w zakresie czynników: szkodliwych, uciążliwych i rakotwórczych.

V. Nadzór nad placówkami nauczania i wychowania oraz placówkami wypoczynku dzieci i młodzieży

PPIS w Końskich prowadzi bieżący nadzór sanitarny nad placówkami nauczania i wychowania oraz placówkami wypoczynku dzieci i młodzieży.

Pod nadzorem znajdowało się **9 placówek**:

- 5 szkół podstawowych,
- 1 młodzieżowy ośrodek wychowawczy,
- 1 przedszkole,
- 1 liceum dla dorosłych,
- 1 szkoła policealna.

W wyżej wymienionych placówkach przeprowadzono 10 kontroli, w tym 3 kompleksowe, 3 obciążenia uczniów ciężarem tornistrów/plecaków, 2 dostosowanie mebli szkolnych do zasad ergonomii i 1 kontrola interwencyjna oraz 1 kontrola sprawdzająca wykonanie remontów w części mieszkalnej placówki wychowawczej.

W 2025 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Końskich wniesiono 1 interwencję dotyczącą obecności pluskiew w placówce wychowawczej. Podczas przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że na terenie placówki trwały prace remontowe, w dniu kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono. Po przeanalizowaniu wyników kontroli uznano, że interwencja była bezzasadna.

Postępowanie administracyjno-egzekucyjne

W 2025 roku nie prowadzono postępowań administracyjnych.

Wnioski:

1) Podczas przeprowadzonych w 2025 roku kontroli placówek stwierdzono, że w skontrolowanych placówkach **brak**:

- podstawowej opieki lekarskiej i stomatologicznej,
- zbyt mała ilość godzin pracy pielęgniarki w placówkach.

2) Należy rozważyć utworzenie placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.

VI. Nadzór nad bezpieczeństwem żywności, żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

W 2025 roku z ogólnej liczby **82 zakładów** skontrolowano **16 obiektów** – co stanowi **19,5%** zakładów znajdujących się w ewidencji gminy Radoszyce.

Kontrolą objęto zakłady wyszczególnione w poniższej tabeli: głównie sklepy spożywcze, wytwórnię lodów, automat do lodów, dom weselny, bloki żywienia w szkołach, w przedszkolu, w ośrodku szkolno-wychowawczym oraz producentów pierwotnych.

Rodzaj obiektu	Liczba zakładów wg ewidencji	Liczba kontroli	Liczba kontroli negatywnych	Liczba mandatów kwota
Wytwórnie lodów	1	1	0	-
Automaty do lodów	2	1	0	-
Piekarnie	0	0	0	-
Inne wytwórnie żywności (opłatki)	4	1	0	-
Sklepy w tym markety	41	8	1	300 zł
Małe gastronomie (w tym przyczepy gastronomiczne)	10	3	0	-
Domy weselne	1	0	0	-
Stołówki szkolne	4	2	0	-
Przedszkola	1	0	0	-
Handel obwoźny i ruchomy	5	0	0	-
Środek transportu	3	0	0	-
Apteki	1	0	0	-
Ośrodki szkolno-wychowawcze	1	0		
Producenci pierwotni i dostawcy bezpośredni	7	1	0	-
Zakłady usług cateringowych	1	0	0	-
Razem	82	16	1	300 zł

W roku 2025 odnotowano 1 obiekt o złym stanie sanitarno-technicznym, tj.:

- nieprawidłowy stan techniczny pomieszczeń (brudne ściany),
- nieprawidłowy stan sanitarny pomieszczeń (brudno),
- brak zapisów prowadzonych zgodnie z dokumentacją GHP/GMP/HACCP w związku z powyższym nie realizuje się procedur zawartych w dokumentacji GHP/GMP,
- brak procedury w zakresie porcjowania i przechowywania serów w dokumentacji HACCP,
- brak: środków myjąco-dezynfekcyjnych do mycia i dezynfekcji rąk, sprzętu i powierzchni,
- nieprawidłowy stan techniczny syfonu przy umywalce do mycia rąk.

W związku z ww. nieprawidłowościami zostanie wydana decyzja merytoryczna na poprawę stanu sanitarno-technicznego oraz decyzja administracyjna płaćnicza za stwierdzone nieprawidłowości.

Postępowanie administracyjno-egzekucyjne:

- wydano 6 decyzji, w tym:
 - 2 decyzje płatnicze po negatywnej kontroli kompleksowej przeprowadzonej w roku 2024,
 - 2 decyzje zatwierdzające zakłady w zakresie prowadzenia działalności,
 - 2 decyzje wykreślające.

VII. Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna

Placówki oświatowe realizujące programy profilaktyczne:

1. Program edukacji antytytoniowej: **„Czyste powietrze wokół nas”** - Szkoła Podstawowa w Kapałowie, Szkoła Podstawowa w Górnikach, Szkoła Podstawowa w Kłucku.
2. Program edukacji antytytoniowej: **„Nie pal przy mnie, proszę”** - Szkoła Podstawowa w Kłucku, Szkoła Podstawowa w Kapałowie, Szkoła Podstawowa w Wilczkowicach.
3. Program edukacji antytytoniowej: **„Bieg po zdrowie”** - Szkoła Podstawowa w Kapałowie, Szkoła Podstawowa w Górnikach.
4. Program edukacji antytytoniowej: **„Znajdź właściwe rozwiązanie”** - Szkoła Podstawowa w Kapałowie, Szkoła Podstawowa w Wilczkowicach, Szkoła Podstawowa w Kłucku.
5. Program edukacyjny dotyczący zbilansowanej diety i aktywności fizycznej **„Trzymaj Formę!”** - Szkoła Podstawowa w Wilczkowicach, Szkoła Podstawowa w Kapałowie
6. Program edukacyjny dla przedszkoli: **„Skąd się biorą produkty ekologiczne”** - Szkoła Podstawowa w Górnikach, Szkoła Podstawowa w Kapałowie, Szkoła Podstawowa w Kłucku.

Interwencje nieprogramowe:

1. Udział w festynie „Radoszycanie dzieciom” - 26.07.2025 r. pracownicy PSSE w Końskich i PCPR w Końskich zorganizowali namiot profilaktyczny z ulotkami i broszurami edukacyjnymi. Dzieci otrzymały balony i elementy odbłaskowe.
2. Placówki oświatowe z gminy Radoszyce zorganizowały spotkania edukacyjne z przedstawicielem PSSE Końskie:

4 spotkania edukacyjne dla uczniów ze szkół podstawowych dotyczące promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, napojów energetyzujących, profilaktyki antytytoniowej i środków psychoaktywnych (218 uczestników);
1 spotkanie dla rodziców uczniów SP dotyczące profilaktyki używania substancji psychoaktywnych (50 uczestników).
3. Nauczyciele, psychologzy ze szkół podstawowych Gminy Radoszyce uczestniczyli w Konferencji: „Edukacja, odpowiedzialność i zdrowie”.
4. PSSE w Końskich przekazywała materiały edukacyjno-profilaktyczne zainteresowanym: podmiotom leczniczym i placówkom oświatowym, w celu rozpropagowania ich wśród mieszkańców gminy.

Wnioski

Państwowa Inspekcja Sanitarna w Końskich działająca na terenie powiatu koneckiego, w tym m.in. na terenie **Gminy Radoszyce** kontynuowała w **2025 r.** wykonywanie działań nadzorowanych określonych *ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej* oraz realizowała zadania w oparciu o wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego.

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej ukierunkowana jest na ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i chorób zawodowych.

Głównym celem działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Końskich w roku 2025 było doskonalenie nadzoru sprawowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Końskich z wykorzystaniem usług cyfrowych.

Wyniki działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej pozwalają na ocenę sytuacji epidemiologicznej i stanu sanitarnego Gminy Radoszyce uwzględniającą istniejące oraz mogące się pojawić zagrożenia oraz podejmowanie niezbędnych działań interwencyjnych. Inspekcja sanitarna obejmuje działaniem różne dziedziny życia mieszkańców oraz współpracuje z samorządem lokalnym, służbami i innymi jednostkami, co umożliwia przeprowadzenie wielu działań. W wyniku działalności Państwowego Powiatowego Inspektora w Końskich wzrasta ponadto świadomość społeczeństwa odnośnie zagadnień sanitarno-epidemiologicznych. Działania nadzоровe prowadzone były równolegle z działaniami o charakterze profilaktyki inwestycyjnej oraz promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej.

Przeprowadzana analiza wyników działań nadzorowych na terenie Gminy Radoszyce, wskazuje, że **stan bezpieczeństwa sanitarnego społeczeństwa stoi na dobrym poziomie i ulega stałej poprawie**. Nadal jednak, stwierdza się negatywne zjawiska w sferze sanitarnej oraz epidemiologicznej, co świadczy o konieczności kontynuowania stałego nadzoru sanitarnego, obejmujące działania prewencyjne, monitoringowe i naprawcze.